

T.T. Pers
Copy

DEMOKRAT MERKEZ PARTİ

POLİTİKA DOKÜMANLARI SERİSİ

BEDENSEL ENGELLİLER POLİTİKASI

Revizyon No: 1.0
Tarih: Eylül. 1990

ÖNSÖZ

Demokrat Merkez Parti - Politika Dokümanları Serisinin bir önemli yapı taşı da bu yayınlara yerine konulmaktadır.

İktidar sürecini bir hazırlık dönemi olarak değerlendirmeyen DMP, bu gücü elde etmeden tüm hazırlıklarının bitirilmesi gerektiğini bir temel politika olarak benimsemiştir.

İster bedeni ister zihni olsun herhangi bir özüre sahip vatandaşlarımızı ve onların yakınlarını derinden ilgilendiren sorunların, hangi ideolojiye sahip olursa olsun tüm siyasi partilerin vazgeçilmez ilk önceliği olarak görülmesi gerektiğine inanıyoruz.

Bu doküman, Bedensel Engellilik konusuna ayrılmış olup, bundan sonra Zihinsel Özürlülük için Politika Dokümanı yayımlanacaktır.

Bu politika dokümanında öngörülen tedbirlerin bir özelliği inceleyenlerin hemen dikkatini çekebilecek kadar belirgindir. O da, uygulanacağı öngörülen araçların son derece somut ve mevcut şartlar altında yapılabilir olmasıdır. Bu özelliği dolayısıyla, bu araçların yalnız DMP iktidarı sırasında değil, bugün dahi mevcut merkezi ya da yerel idareler tarafından benimsenebileceğini düşünüyoruz. Amacımız bunların DMP iktidarına özgü araçlar olarak kalmayıp daha bugünden uygulamaya konulmasıdır. Bu nedenle bir strateji olarak bu dokümanın yayınından hemen sonra merkezi ve yerel idareleri, bu tedbirleri uygulamaya çağırmaı benimsemiş bulunuyoruz. Bu yöntem iki olası sonuçtan birisini verebilir: Ya mevcut idareler özürlülerin sorunlarını ciddiye alıp bu ya da benzeri politikaları uygulayacaklar ya da siyasi hesaplarla uygulamayacaklardır.

Birinci durumda onları alkışlayacak ve özürlülerin durumlarının daha iyiye götürülmesi için yeni politikaları ortaya koyacağız (bu doküman bunu yapabileceğimizin bir kanıtı sayılmak gerekir).

İkinci halde ise onların bu davranışlarının vatandaşlarımız tarafından değerlendirilip, bu politikayı uygulamak üzere başta özürlü seçmenlerimiz olmak üzere tüm insanlarımızın bize yetki vereceğini düşünüyoruz.

İktidar gücünün bir amaç değil, Millete hizmet etmenin bir aracı olduğuna inanıyoruz. Yukarıdaki iki seçenek halinde de bu amaç yerine gelmiş olacaktır. Birincisinde bir başka siyasi parti, ikincisinde ise DMP tarafından ! Her ikisi de bizim için aynı sonucu yaratmaktadır.

Bu Politika Dokümanının öngörülen amaçlara ulaşılmasında katkıda bulunması dileğiyle.

DEMOKRAT MERKEZ PARTİ

KISALTMALAR

A/G	Araştırma-Geliştirme
AV	Audio-Visual(görsel-işitsel)
Be.Eng	Bedensel Engelli
Be.Engk	Bedensel Engellilik
BEMAP	Be.Eng.ler için Mecburi Aksiyon Planı
Bld	Belediye
ÇG	Çalışma Grubu
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
DİE	Devlet İstatistik Enstitüsü
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
GBA	Gider Bölüşümü Anlaşması
GM	Genel Müdürlük
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
İİBK	İşve işçi Bulma Kurumu
MPM	Milli Prodük tivite Merkezi
MGB	Maliye ve Gümrük Bakanlığı
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
PR	Public Relations (halkla ilişkiler)
S B.	Sağlık Bakanlığı
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
Te.Yrd.	Teknik Yardımcı
TOKB	Tarım Orman ve Köy şleri Bakanlığı
TRT	Türkiye Radyo ve Televizyon kurumu
TSE	Türk Standartları Enstitüsü
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
UB	Ulaştırma Bakanlığı
UN	United Nations(birleşmiş milletler)
ve/ya	ve/veya
YPK	Yüksek Planlama Kurulu

İÇİNDEKİLER

sahife

Önsöz.....	1
Kısaltmalar.....	2
içindekiler.....	3
Tanımlar.....	7

I.POLİTİKANIN HEDEF VE İLKELERİ

1- Engellilik ve Engelli(ler) kavramlarının doğru tanımlanması konusunda genel bilinç yaratılması.....	8
2- Fırsat eşitliğinin sağlanması.....	8
3- "Bağımsızlık"ın desteklenmesi.....	8
4- Yaşam ortamının düzeltilmesi.....	9
5- İleri yaşlar için tedbirler.....	9
6- Yeni teknolojilerden yararlanılması.....	9
7- Koordinasyon başarısını artırma tedbirleri.....	9
8- Gözlem, ölçme ve araştırma.....	9
9- Uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi.....	10

II.POLİTİKANIN ARAÇLARI

1.Haklar

1.1- Bedensel engellilik yasası vazedilmesi.....	11
1.2- Posta ile oy kullanılması sistemi kurulması.....	11
1.3- Mobil oy kullanma araçları temini.....	11

2.İstihdam

2.1- Kamuya ait kuruluşlarda Be.Eng.ler için istihdam önceliği.....	11
2.2- Be.Eng.ler için evde istihdam imkanlarının geliştirilmesi.....	11
2.3- BEMAP anlaşması imzalamayan özel kuruluşlarla devletin kontrat yapmaması.....	12
2.4- Be.Eng.lerin istihdam hayatına ait mecburi hususları izlemek için bir çalışma grubu teşkili.....	12
2.5- Çalışma bakanına, Be.Eng.lerin istihdamı için danışma kurulu teşkili	12
2.6- Be.Eng.lerce üretilen mal ve hizmetlerin kamuca daha çok satın alınması.....	12
2.7- Be.Eng.lerin kendi işlerini geliştirmeleri için hibe ve kredi verilmesi....	13
2.8- Belediyelerin, Be.Eng.lerin istihdamına katkıda bulunmaları.....	13
2.9- Be.Eng.ler için tarımsal istihdam fırsatlarının artırılması.....	13

2.10-	iş ve işçi bulma kurumu binalarında Be.Eng.lere verilen hizmetlerin yeniden düzenlenmesi.....	13
3.Gelir		
3.1-	<i>Daha kolay yaşanabilir ev</i> kredisi.....	13
3.2-	Be.Engk. maliyetinin dengelenmesi.....	14
3.3-	Te.Yrd.ların gümrük vergi, resim ve harçları ile fonlardan muaf tutulması.....	14
4.Enformasyon ve iletişim		
4.1-	Be.Eng.lerin enformasyona erişimi ve kullanımı.....	14
4.2-	Görme ve okuma engelliler için TRTnin radyo programları yapması..	14
4.3-	PTTnin Be.Eng.ler için düşük tarife uygulaması.....	14
4.4-	Milli kütüphanenin görme ve okuma özürllüer için okuma hizmeti vermesi.....	15
4.5-	Be.Eng.ler için enformasyon merkezi kurulması.....	15
5.Konut		
5.1-	Be.Eng.lerin ihtiyaçlarını yansıtan konut standartlarının geliştirilmesi.	15
5.2-	<i>Daha kolay yaşanabilir ev</i> kredisi.....	16
5.3-	Be.Eng.lere toplu konut kredilerinde öncelik.....	16
6.Bağımsız Yaşama		
6.1-	Bağımsız yaşama örnek projeleri yapımı.....	16
7.Kamu Bina ve İmkanlarına Erişim		
7.1-	TBMM kompleksinin tam erişilebilir hale getirilmesi.....	16
7.2-	Erişilebilirliği sağlanmamış binaların devletçe finanse edilmemesi....	16
7.3-	Erişilebilirliği artırma kampanyası.....	17
8.Ulaşım		
8.1-	Be.Eng.lerin devletçe işletilen ulaşım araçlarına kolay erişebilmeleri.	17
8.2-	Ana ulaşım terminalerinin Be.Eng.lerin özel ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi.....	17
8.3-	Finansmanı devletçe sağlanan tüm ulaşım araçlarının Be.Eng.lerce erişilebilir olması.....	17
8.4-	Tekerlekli sandalye iniş/biniş'ine uygun otobüs işletimi.....	17
8.5-	Tekerlekli sandalye iniş/biniş'ine uygun otobüsler için vergi kolaylıkları.....	18

8.6-	Kamuya ait havayolu işletmelerinin Be.Eng.ler için, yardımcısı ile birlikte tek bilet kesmesi.....	18
8.7-	Be.Eng.ler için park etme ayrıcalığı uygulanması.....	18
8.8-	Be.Eng. sürücülerin otomobillerini tadil ettirebilmeleri için bir fon oluşturulması.....	18
9.SPOR, REKREASYON VE EĞLENCE		
9.1-	Be.Eng.ler için rekreasyon programlarının desteklenmesi için fon oluşturulması.....	18
9.2-	Be.Eng.lerin, mevcut sportif faaliyetlerle bütünleştirilmesi.....	19
10.EĞİTİM		
10.1-	Be.Engk. konusunda eğitici eğitimi için malzeme geliştirilmesi	19
10.2-	Eğitim kurumlarının, Be.Engk. konularını müfredatlarına dahil etmeleri.....	19
10.3-	Be.Eng.ler için beceri kursları düzenlenmesi.....	19
11.(Te.Yrd.)LAR VE CİHAZLAR		
11.1-	Be.Eng.lerin bağımsızca yaşayabilmelerine yardım için Te.Yrd.lar temini.....	20
11.2-	Te.Yrd.ların, gümrük vergi, resim ve harçları ile fonlardan muaf tutulması.....	20
11.3-	(Te. Yrd) lar için standart üretimi.....	20
12.TÜKETİM		
12.1-	Be.Eng. tüketici gruplarına teknik ve finansal yardım.....	20
13 .KURUMLAŞMA		
13.1-	Be.Eng.lerle ilgili kuruluşların geliştirilmesi.....	21
14.BAKIŞ AÇILARININ DEĞİŞTİRİLMESİ		
14.1-	Kamuoyunun Be.Eng.lere bakış açısının değiştirilmesi.....	21
14.2-	Kamu kesiminde Be.Eng.ler için uygun terminolojinin kullanımının temini.....	21
14.3-	Toplumun kilit alanlarında Be.Eng.ler için olumlu bakış açıları yaratılması.....	21
14.4-	Bedensel Engelliler Yılı dolayısıyla pul çıkartmak.....	21

15.KORUNMA	
15.1- Engelliliklerden korunmak için bir politika dokümanı geliştirmek	21
16.ARAşTIRMA VE GELİşTİRME	
16.1- Sonuçları Be.Eng.lerce kullanılabilircek A/G çalışmalarına daha büyük öncelik vermek.....	22
16.2- Belirli engellilik türleri için araştırma birimleri teşkili.....	22
16.3- Yeterli sayı ve nitelikte rehabilitasyon personeline sahip olunması...	22
17.Veri-Tabanı geliştirme	
17.1- Be.Eng.ler için enformasyon merkezi kurulması.....	22
17.2- DiE'nin, oluşturulacak veri-tabanı için gerekli bilgileri toplamaya yönlendirilmesi.....	23
18.Uluslararası ilişkiler	
18.1- Rehabilitation International örgütüne katılım.....	23
18.2- Uluslararası sözleşmelere katılma.....	23
18.3- Uluslararası kuruluşlardan finansman temini için proje üretimi.....	23
18.4- Uluslararası kuruluşlarca işletilen veri-tabanlarına bağlanmak.....	23
19.Kaynak Tahsisi ve icraat	
19.1- Kamu kurum ve kuruluşlarına talimat.....	24
19.2- Hükümet düzeyinde izleme.....	24
20.(Be.Eng.)ler için Mecburi Aksiyon Planı (BEMAP).....	24

TANIMLAR

- Teknik Yardımcı.....Be.Eng.lerin yaşamlarını kolaylaştırmak üzere tasarlanmış çeşitli teknik aletlere verilen genel addır. Tekerlekli sandalye, vücudun sağlam kısmının motor gücünü diğer kısımlara aktaran cihazlar, çeşitli küçük aparatlar bu guruptandır.
- Erişilebilirlik.....(accessibility) Özellikle fiziksel yapılar için kullanılan bir terim olup, bir Be.Eng.nin, bir yapının herhangi bir kısmına sağlam insanlar kadar kolaylıkla erişebilmesini (gidebilme, girebilme, çıkabilme, inebilme gibi) ifade eder. Bir merdiven erişimi engellerken, bir eğik düzlem erişimi mümkün kılar.
- Gider Bölüşümü
Anlaşması-GBA.....Herhangi 2 veya daha fazla kuruluş arasında bir masrafın bölüştürülmesi yolu ile bir işin daha kolay yapımı metodudur. Örneğin; bir bakanlık Be.Eng.lere yönelik bir programa belediyelerin katılımını teşvik için doğacak masrafı bölüşmeyi önermesi bir GBAdır.
- Beyaz kitap.....Mevcut bir durumun (politikanın) kritiğini yapmak ve böylece yeni bir politika (yeni yasa dahil) oluşturmak amacıyla hükümetler tarafından hazırlatılan raporlardır.
- Aksiyon Planı.....Bir işin hangi adımlar halinde, kim(ler) tarafından, hangi sürede ve hangi zaman aralığında yapılacağını tarif eden plandır.
- Veri-Tabanı.....Belli bir amaca yönelik bilgileri içinde bulunduran kayıtlar dizisi, kütük.

I.POLİTİKANIN HEDEF VE İLKELERİ

Bu politika dokümanı nın bütünü iki ana kavrama dayanmaktadır. Birincisi "rehabilitasyon" olup her engelli* kişinin fiziki ve sosyal kişilik değerlerinin yeniden tesisi konusunda bir potansiyeli olduğu ve onun böylece başkalarının yardımından bağımsız yaşayabilmesinin ise toplumun gelişmesine katkı sağlayacağı kabul edilir.

İkinci kavram "normalizasyon" olup, engelli kişilerin mümkün olan en büyük ölçüde diğer sıradan kişiler gibi yaşayabilmesini temin edecek yaşama koşullarının onlara sağlanması anlamına gelmektedir.

Bu iki kavramın ışığı altında engelliler için aşağıdaki hedefler benimsenmiş bulunmaktadır:

1. Engellilik ve Engelli(ler) kavramlarının doğru tanımlanması konusunda genel bilinç yaratılması!

Engellilik ve Engelli(ler) kavramlarının doğru tanımlanması, bu kişilerin toplum hayatına tam katılımı ve eşitlikleri açısından önemli temel gereklerdendir.

"Engellilik", ve "Handikap" arasındaki ayrımın tam yapılması ilk şarttır. Bunların ayrımına ışık tutacak temel unsurlar şunlardır: Handikap, bir engelli kişinin diğer sıradan kişilerin yararlanabildiği çeşitli sosyal sistemlere erişebilmesini önleyen kültürel, fiziksel veya sosyal engellere rastlamasından kaynaklanır.

Bir engelli kişiyi, diğer vatandaşlardan farklı ihtiyaçlara sahip özel bir şahıs'tan ziyade, sıradan beşeri ihtiyaçlarını karşılamada özel güçlükleri olan bir sıradan kişi olarak tanımlamalıyız.

Bu tanımların toplumumuzda benimsenip yaygınlaşması için çaba gösterilmelidir.

2. Fırsat eşitliğinin sağlanması!

Tam Katılım ve eşitlik amacı, bir engellinin, engelinin sebep, özel karakter ve derecesine bakılmaksızın onunla aynı yaşta herhangi diğer vatandaşların sahip olduğu temel haklara sahip olduğu ilkesine dayanır. Bu ilke, engelli kişiler için alınacak tedbirlerin başlıca temelidir.

Buna göre, engelli kişilerin günlük ve sosyal hayat faaliyetlerinin mümkün olduğunca diğer insanlara benzer olmasını sağlayacak tedbirlerin alınması teşvik edilmelidir.

3. "Bağımsızlık"ın desteklenmesi!

Engelli kişilerin sorumlu insanlar olarak kendi hayatlarını bağımsızca düzenleyebilmeleri ve içinde buldukları topluma katılarak sosyal ve ekonomik gelişime katkıda bulunmaları beklenmelidir.

Engellilerin huzur ve refahını geliştirecek tedbirlerin, onların bağımsızlıklarını ve onların bağımsız olabilecekleri şartların düzeltilmesini desteklemesi gerektiği açıkça anlaşılmalı ve anlatılmalıdır.

(*) Burada **engelli** sözcüğü, **disabled** karşılığı olarak kullanılmaktadır.

4. Yaşam ortamının düzeltilmesi!

Engelliler için herkesin bir görevi olduğu düşüncesinin tüm topluma yayılabileceği bir sistem kurulması önemli bir ihtiyaçtır.

Bu amaçla, engellilerin günlük yaşamlarındaki muhtemel dezavantajlara dikkat edilerek fiziksel çevrenin düzeltilmesi için gerekli çaba harcanmalıdır.

Ayrıca; toplumun bütün bireylerinin, diğerlerinin mutluluk ve refahından zevk aldığı psikolojik bir atmosfer yaratarak, görünmez bazı olası engellerin de ortadan kaldırılması sağlanmalıdır.

5. İleri yaşlar için tedbirler!

Engelli kişiler yaşlandıkça onlarla birlikte yaşayan aile fertleri de yaşlanmakta, bakım ve destek güçleşmektedir. Bu sorunla başa çıkabilmek için; yeni bakım teknikleri, günlük ve sosyal yaşantılarında yeni destekleme yolları bulmak zorunluğudur.

Her yaş grubuna uygun tedbirlerin geliştirilmesinin yanısıra, ilerleyen yaşlardaki mental engellilik halleri için de tedbirler geliştirilmelidir.

6. Yeni teknolojilerden yararlanılması!

Engellilerin yaşamını kolaylaştırıcı Te.Yrd.ların gelişme ve yaygınlaşmasının, engellilerin günlük ve sosyal faaliyetlerini büyük ölçüde kolaylaştıracağı tabiidir.

Haberleşme ve enformasyon iletimindeki gelişmelerin de, engellilerin hayatlarını kolaylaştıracağı beklenmelidir.

Bu yaşam kolaylaştırıcı Te.Yrd.lar üzerindeki araştırma, geliştirme ve adaptasyonlar ile bunların kullanımlarını teşvik etmek üzere, Te.Yrd.lara ait bilgilerin sağlanmasının standartlaştırılması ve sistematize edilmesi desteklenmeli ve hatta bir ölçüde zorlanmalıdır.

Enformasyon ağları teknolojisinin tam olarak kullanılarak engellilerin gerekli bilgileri kullanmasına imkan sağlanmalıdır.

7. Koordinasyon başarısını artırma tedbirleri!

Çeşitli alanlardaki çeşitli kuruluşlar tarafından sarfedilmekte bulunan çabaların verimini artırmak üzere başarılı bir sistem kurulmalıdır. Aşağıda bu başarıyı artırmak üzere bazı tedbirler önerilmektedir;

- * Sağlık, sosyal güvenlik ve eğitim arasında, engelliliğin ilk tesbitinden itibaren sağlanması gerekli koordinasyon,
- * Eğitim, sağlık ve istihdam arasındaki koordinasyon,
- * Ev ve kurumlar arasındaki koordinasyon vbg.

8. Gözlem, ölçme ve araştırma!

Engelliler için tedbirler geliştirebilmek için onların gerçek durumlarını (sayıları, şartları vbg) ve ihtiyaçlarını bilmek gerekir.

Ayrıca, yurt içi ve dışı engellilerle ilgili bilgileri toplayıp biriktirerek, engelliliğe yol açan nedenlerin ortadan kaldırılması, rehabilitasyon ve nihayet engellinin topluma katılması amaçları ile de kullanılması

gerekir.

Bu amaçlara erişebilmek için:engellilik tip ve sebepleri, vukubulma sıklıkları, engellilerin yaşama şartları ve onların sosyal uyumlarını ortaya çıkarabilecek gözlem, ölçme ve araştırmalar yapılmalıdır.

9. Uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi!

Engellilerle ilgili problemlerin çözümleri için gereken temel hareket noktalarına ait uluslararası standartlar, aşağıdaki 3 deklarasyona dayalı;

Engelliler için Dünya Eylem Programı

nda belirtilmiştir. Bu deklarasyonlar;

- (1) Uluslararası İnsan Hakları Deklarasyonu (1948)
- (2) Aklen Geri kişilerin Hakları Deklarasyonu (1971)
- (3) Engellilerin Hakları Deklarasyonu (1975)

Bütün bu deklarasyonlar, engellilerle ilgili sorunlarla uğraşabilmek için gereken kavram ve ilkelerin gelişmesine yardımcı olmuş ve Dünyaca kabul görmüştür.

Bu şekilde genel kabul görmüş bir standartı benimsemek Türkiye için de asgari bir gerek olup, uluslararası toplum ile işbirliği yapmakta olan ülkemize yaraşır bir tutumdur.

II.POLİTİKANIN ARAÇLARI

1. HAKLAR

1.1- BEDENSEL ENGELLİLİK YASASI VAZEDİLMESİ

Be.Eng.lerin haklarını, çeşitli kurum ve kuruluşların Be.Eng.lere karşı ödev ve sorumluluklarını (onlara istihdam fırsatları yaratmak vb) belirten ve halen uygulamada bulunan mevzuatın ilgili maddelerini bir araya toplayan bir yasadır.

1.2- POSTA İLE OY KULLANILMASI SİSTEMİ KURULMASI

Be.Eng.lerin kolay oy kullanabilmelerini teminen, bir posta destekli sistemin kurulmasıdır*. Bu sistemde; Be.Eng. bir kişi, bir diğer sağlam kişiyi vekil tayin eder. Vekalet sertifikası için bir son tarih saptanarak tüm Be.Eng.lerin başvurması sağlanır. Vekil, Be.Eng. adına böylece oy kullanır.

1.3- MOBİL OY KULLANMA ARAÇLARI TEMİNİ

Be.Engk. ya da yaşlılık nedeniyle benzer durumda olan kişilerin kolay oy kullanabilmelerini teminen, yürürlükteki seçim yasalarında öngörülen sabit yerlerde oy kullanma sistemine ilave olarak hareket imkanı az olanların yakınına giderek onların oy kullanımını sağlayan bir mobil sistemin oluşturulmasıdır.

2.İSTİHDAM

2.1- KAMUYA AİT KURULUŞLARDA (Be.Eng.)LER İÇİN İSTİHDAM ÖNCELİĞİ

Kamu kuruluşlarında yeni istihdam edilecek olanların seçiminde, iş gereklerini** karşılamaları şartıyla, Be.Eng. lere öncelik tanınmasıdır.

2.2- (Be.Eng.)LER İÇİN EVDE İSTİHDAM İMKANLARININ GELİŞTİRİLMESİ

Gerek engelliliğinin cinsi, gerekse evinin yeri ve ulaşım imkanlarının veya çevre şartlarının imkan vermeyişi nedeniyle ancak evinde çalışabilecek durumdaki Be.Eng.lere iş imkanı sağlayan işverenlere bazı teşviklerin uygulanmasıdır.

(*) Böyle bir sistem, Kanada'nın MANİTOBA eyaletinde mevcut olup başarı ile kullanılmaktadır.

(**) h gereğ'r. Bir işin iş Tanımında sıralananların tam olarak yapılabilmesi için bu işi yapacak olanda aranması gereken; fiziki, eğitselfe diğer özelliklerin tümüne verilen addır.

2.3- (BEMAP) ANLAŞMASI İMZALAMAYAN ÖZEL KURULUŞLARLA DEVLETİN KONTRAT YAPMAMASI

Devletin, herhangi bir mal ve hizmet alımında kontrat değeri belli bir seviyeyi (mesela TL 50 Mio) aşması halinde, anlaşmaya taraf özel kuruluşun BEMAP (Bedensel Engelliler için Mecburi Aksiyon Planı-Bkz; madde 20) anlaşmasını imzalamış olmasının bir ön şart olarak aranmasıdır.

2.4- (Be.Eng.)LERİN İSTİHDAM HAYATINA AİT MECBURİ HUSUSLARI İZLEMEK İÇİN BİR ÇALIŞMA GRUBU TEŞKİLİ

Be.Eng.lerin istihdamıyla ilgili çeşitli yaptırımların ve BEMAP anlaşmalarının hayata geçip geçmediğini izlemek ve böylece gerekli tedbirleri almak üzere ÇSGB başkanlığında bir ÇG teşkili öngörülmektedir. ÇG'nda bakanlık yetkililerinden birisi (başkan), işveren ve işçi kuruluşlarından birer üye bulunması tavsiye edilir.

2.5- ÇALIŞMA BAKANINA, (Be.Eng.)LERİN İSTİHDAMI İÇİN DANIŞMA KURULU TEŞKİLİ

ÇSGB'na, Be.Eng.lerin istihdamı konusunda fikir vermek, uygulamayı eleştirip öneriler üretmek amacıyla, yüksek seviyede akademisyen, bürokrat, emekli kişiler gibi bilgi ve tecrübesinden faydalanılabilecek bir kurul teşkilidir.

2.6- (Be.Eng.)LERCE ÜRETİLEN MAL VE HİZMETLERİN KAMUCA DAHA ÇOK SATIN ALINMASI

Kendi başına çalışan Be.Eng.lerce ya da Be.Eng.lere ait kuruluşlarca (dernek, vakıf vb) üretilen mal ve hizmetlerin kamu kuruluşlarınca daha çok satın alınmasına ve böylece o kişi ve organizasyonlara daha çok destek (dolaylı) sağlanmasına yönelik bir araçtır.

Bunu teminen;

- (1)Uzun süreli kontratlar, düşük faizli krediler gibi yollarla mal ve/ya hizmet üreten Be.Eng. kişi /kuruluşların üretim kapasitelerini ve rekabet güçlerini artırmak,
- (2)Münhasır satınalma kontratları yoluyla Be.Eng. kişi/kuruluşlardan bir kenarda stok etmek üzere alımlar yapılması,
- (3)Kamu alımlarında önceliğin Be.Eng. kişi/kuruluş ürünlerine verilmesi

ve benzeri metodların uygulanması öngörülmektedir.

2.7- (Be.Eng.)LERİN KENDİ İŞLERİNİ GELİŞTİRMELERİ İÇİN HİBE VE KREDİ VERİLMESİ

Bir meslek sahibi olan ya da kazanacağı bir beceriyle (bkz; 10) kendi işini kurmaya hazır hale gelen ya da bir şekilde işini kurmuş bulunan Be.Eng.lere hibe ve/ya düşük faizli kredi verilmesidir.

2.8- BELEDİYELERİN, (Be.Eng.)LERİN İSTİHDAMLARINA KATKIDA BULUNMASI

Halkın ihtiyaçlarını karşılamakla yükümlü kamu kesiminin ön safta bulunan organları belediyelerdir. Halkın sağlığından gündelik ihtiyaçlarına varıncaya kadar çeşitli alanlarda görev yapan belediyelerin istihdamı geliştirme konusunda da önemli görevleri vardır. Bu görevler iki ana gruptadır;

- (I) Doğrudan iş yaratarak,
- (II) Bir "gelir" temin edecek "iş" yaratmamakla beraber, aynı gayeye hizmet edecek şekilde, kişilerin giderlerinde tasarruf sağlayabilecek tedbirlerin uygulanmasını düzenleyerek.

Bu iki grupta yer alan görevler aynı zamanda Be.Eng.ler için birer istihdam fırsatıdır.

2.9- (Be.Eng.)LER İÇİN TARIMSAL İSTİHDAM FIRSATLARININ ARTIRILMASI

Kırsal kesimde yaşayan Be.Eng.lerin, bu tür yörelerin başlıca uğraşı konusu olan tarımda çalışabilecekleri ortamların yaratılmasıdır.

2.10- İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU BİNALARINDA (Be.Eng.)LERE VERİLEN HİZMETLERİN YENİDEN DÜZENLENMESİ

Halen iş imkanları konusunda kontakt noktası durumunda olan İİBK merkez ve şube binalarının Be.Eng.lere göre gözden geçirilerek (girişlerin rampa ile teçhizi, asansör kapılarının genişletilmesi, engellerin kaldırılması, işaretleme vs) hizmetlerden Be.Eng. lerin de yararlanmasının sağlanmasıdır.

3.GELİR

3.1 - DAHA KOLAY YAŞANABİLİR EV KREDİSİ

Toplu Konut idaresince uygulanmakta bulunan konut kredisi sisteminde bir değişiklik yapılarak, evlerini daha kolay yaşanabilir hale getirmek isteyen Be.Eng.lere cari konut kredisi faizinin %50si oranında faizle yenileme-düzenleme kredisi verilmesidir.

3.2- (Be.Engk.) MALİYETİNİN DENGELENMESİ

Be.Engk. dolayısıyla yaşam maliyeti artmış bulunan Be.Eng.lere, muhtelif vergi muafiyeti / erteleme / kredilendirmesi gibi kolaylıkların sağlanmasıdır. Ne gibi vergi kolaylıklarının sağlanacağı teknik düzeyde yapılabilecek bir çalışmayla belirlenebilir.

3.3- TEKNİK YARDIMCILARIN* GÜMRÜK VERGİ, RESİM VE HARÇLARI İLE FONLARDAN MUAF TUTULMASI

Yabancı ülkelerden ithal edilmek mecburiyeti bulunan çeşitli teknik yardımcılar* maliyetlerinin yükselmesine ve bu nedenle Be.Eng.ler tarafından edinilememesine yol açan muhtelif gümrük vergi, resim ve harçları ile fonların alınmamasıdır.

4.ENFORMASYON VE İLETİŞİM

4.1- (Be.Eng.)LERİN ENFORMASYONA ERİŞİMİ VE KULLANIMI

Be.Eng.lerin de diğer kişiler gibi tüm iletişim imkanlarından yararlanabilmesidir.

4.2- GÖRME VE OKUMA ENGELLİLER İÇİN TRT'NİN RADYO PROGRAMLARI YAPMASI

Görme ve okuma engellilerin, çeşitli Yurt ve Dünya haberlerinin yanısıra sosyal, ekonomik, teknolojik (özellikle Be.Eng.leri ilgilendiren) vb konularda haberdar durumda bulunmalarını sağlamak üzere hergün 1-2 saat özel yayın yapmalarıdır. Böylece bu tür engellilerin bir yandan çeşitli konularda bilgilendirilmeleri sağlanırken, diğer taraftan da kültürel bakımdan desteklenmiş olacaktırlar.

4.3- PTT'NİN (Be.Eng.)LER İÇİN DÜŞÜK TARİFE UYGULAMASI

Çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak üzere diğer kişilere göre daha çok telefon kullanmak zorunda olan Be.Eng. kişilere, PTTnin düşük tarife uygulamasıdır.

4.4- MİLLİ KÜTÜPHANENİN GÖRME VE OKUMA ÖZÜRLÜLER İÇİN OKUMA HİZMETİ VERMESİ

Bu tür özürllüer için çeşitli okuma malzemesinin ses kasetlerini bulundurmak ve ayrıca özel okuma ihtiyaçları için;

(a)Milli kütüphane bünyesinde yeter sayıda okuma personeli bulundurmak,

(b)Evde okuma hizmetleri için, bu hizmeti ücretli / ücretsiz yapmak isteyenlere ait bir envanteri elinde bulundurup aracılık yapmak

hizmetlerini koordine etmektedir.

4.5- (Be.Eng.)LER İÇİN ENFORMASYON MERKEZİ KURULMASI

Be.Eng.lerin, engellilikle ilgili çeşitli konularda, yurt içi / dışı kaynaklı bilgilere erişmesini sağlayabilecek bir merkez kurulmasıdır.

Anılan bu merkezde teknik yardımcılara ait bilgiler (çeşitleri, yapımcıları, fiatları vs), Be.Engk. ile ilgili çeşitli yayınlar, kitaplar, Be.Eng. organizasyonlarının yayınları, Be.Eng. ler ile ilgili on-line veri tabanları* vs bulunacaktır.

Merkezin kurulabileceği çok sayıda yer ve ilgili kuruluş olmasına rağmen, en uygun yer olarak Ankara ve en uygun kuruluş olarak da bu konuda hizmet veren gönüllü kuruluşlardan birisi görünmektedir.

Merkez kurulup işlemeye başladıktan sonra diğer bölgelerde (veya illerde) şubeler açabilir.

5.KONUT

5.1 - (Be.Eng.)LERİN İHTİYAÇLARINI YANSITAN KONUT STANDARTLARININ GELİŞTİRİLMESİ

TSE veya diğer uygun bir kuruluş tarafından, inşa edilecek konutlarda Be.Eng.lerin asgari ihtiyaçlarına cevap verebilecek fiziksel özelliklerin öngörülmesidir.

5.2- DAHA KOLAY YAŞANABİLİR EV KREDİSİ

(Bkz3.1)

5.3- (Be.Eng.)LERE TOPLU KONUT KREDİLERİNDE ÖNCELİK

Çok sayıda isteği sınırlı kaynaklarla karşılamak durumunda olan Toplu Konut İdaresinin, üye sayısı içinde belli ölçüde Be.Eng. bulunduran kooperatiflere ve Be.Eng.lerin münferit taleplerine öncelikle kredi vermesidir.

6.BAĞIMSIZ YAŞAMA

6.1- BAĞIMSIZ YAŞAMA İÇİN ÖRNEK PROJELER YAPIMI

Be.Eng.lerin bağımsız yaşayabilmelerinin öneminin tüm ilgililere anlatımı, bu ilgililerin ilgi sahalarında yapacakları işlerde Be.Eng.ler açısından uygun kararlar vermeleri bakımından çok önemlidir. Bu amaçla her ilde bir demonstrasyon yapımı amaçlanmaktadır. Her demo; film, doküman vb malzemenin yanısıra, bir örnek evin ve de çevresinin inşa ve tanzim edilip, ilin tüm ilgililerine uygun şartların nasıl sağlanıp Be.Eng.nin nasıl bağımsız yaşayabileceği gösterilecektir. Bu araç, bu projelerin finansmanı için YPKdan bir talepte bulunulmasını öngörmektedir.

7.KAMU BİNA VE İMKANLARINA ERİŞİM

7.1- TBMM KOMPLEKSİNİN TAM ERİŞİLEBİLİR* HALE GETİRİLMESİ

TBMM binalarının tümünden oluşan kompleksin hem ziyaretçi ve hem de çalışanlar için Be.Engk. açısından tam erişilebilir kılınmasıdır. TBMMnin bu hale dönüştürülmesi, burayı ziyaret eden Be.Eng.lere kolaylık sağlamanın yanısıra, tüm kamu kuruluşlarına da bir mesaj niteliği taşıyacaktır.

7.2- ERİŞİLEBİLİRLİĞİ SAĞLANMAMIŞ BİNA İNŞAATININ DEVLETÇE FİNANSE EDİLMEMESİ

Devlete ait ya da inşaatı veya büyük onarımı devletçe finanse edilen binaların Be.Eng.lerce erişilebilir olmasını temin için bir yaptırım öngörülmektedir. Çok sayıda vatandaşın girip çıktığı bu binaların erişilebilir olması bir

(*) ERİŞİLEBİLİRLİK için Bkz JANIMLAR

yandan Be.Eng.lere kolaylık sağlarken diğ er yandan da herkese bir mesaj niteliğ i taşıyacaktır.

7.3- ERİŞİLEBİLİRLİĞ İ ARTIRMA KAMPANYASI

Kamu ve özel kesime ait tüm fiziki yapılara (bina vbg) ve imkanlara (park, otopark vbg) erişilebilirliğ in sağ lanmasının en güvenli yolu bu konularda duyarlık yaratmaktır.

Bu duyarlık bir kampanya ile yaratılabilir.

iyi düzenlenmiş bir kampanya, bu konuda yetki sahibi tüm kişi ve kuruluşları uyurabilecek ve yaptıkları iş lerde Be.Eng.leri dikkate almalarına yol açabilecektir.

8. ULAŞIM

8.1 - (Be.Eng.)LERİN, DEVLETÇE İŞLETİLEN ULAŞIM ARAÇLARINA KOLAY ERİŞEBİLMELERİ

Devletç e iş letilen demiryolu, denizyolu, havayolu gibi iş letmelere ait araçlardan Be.Eng.lerin kolayca yararlanabilmesidir.

8.2- ANA ULAŞIM TERMİNALLERİNİN (Be.Eng.)LERİN ÖZEL İHTİYAÇLARINA GÖRE DÜZENLENMESİ

(8.1)de bir genel ilke olarak ortaya konulan düzenleme ÷ lke ç apında yapıncaya kadar kara, deniz ve hava ulaşımında ana terminal denilebilecek noktaların; bilet giş esi, hela, telefon kabini, restoran, asansör, enformasyon masası vbg kolaylıklarının, Be.Eng.lere göre öncelikle düzenlenmesi ö ngör÷ lmektedir.

8.3- FİNANSMANI DEVLETÇE SAĞLANAN TÜM ULAŞIM ARAÇLARININ (Be.Eng.)LERCE ERİŞİLEBİLİR OLMASI

Devletç e iş letilmemekle birlikte finansmanı (hibe, kredi vb yollarla) devletç e (kamu bankaları, fonlar, vb) sağ lanan ulaşım araçlarının *erişilebilir* olmasını teminen devletin bu imkanlarının bir "araç" olarak kullanılması ö ngör÷ lmektedir.

8.4- TEKERLEKLİ SANDALYE İNİŞ / BİNİŞİNE UYGUN OTOBÜS İŞLETİMİ

Be.Eng.lerin evlerinin ve hareket etme isteklerinin dağılımını tesbite yönelik araştırmaların sonuçlarına göre belediyelerin tekerlekli sandalye iniş / biniş'ine uygun seferler ihdasıdır.

8.5- TEKERLEKLİ SANDALYE İNİŞ / BİNİŞ'LERİNE UYGUN OTOBÜSLER İÇİN VERGİ KOLAYLIKLARI

Belediyeleri Be.Eng.ler için uygun tip otobüs almaya teşvik etmek için, belediyelerin otobüs alımlarında ödemek zorunda oldukları vergilerin hafifletilmesi (ya da tamamen kaldırılması) dir.

8.6- KAMUYA AİT HAVAYOLU İŞLETMELERİNİN (Be.Eng.)LERE, YARDIMCISI İLE BİRLİKTE TEK KİŞİLİK BİLET KESMESİ

Be.Eng.lerin hareket imkanlarını geliştirmek için yardımcısı ile birlikte havayolu ile seyahat edecek kişilere tek kişilik bilet kesmeleridir.

8.7- (Be.Eng.)LER İÇİN PARK ETME AYRICALIĞI UYGULANMASI

Kendi aracını kullanan ya da taksi vb bir araçla seyahat eden Be.Eng.lerin herhangi bir yerde kısa bir süre park edebilmesi için bir sistem öngörülmektedir.

8.8- (Be.Eng.) SÜRÜCÜLERİN OTOMOBİLLERİNİ TADİL ETTİREBİLMELERİ İÇİN BİR FON OLUŞTURULMASI

Be.Eng.lerin mobilite ihtiyaçları en başta gelmektedir. Sağlam insanlara göre yapılmış otomobillerin tadil edilerek, kişinin engeline cevap verebilecek hale getirilmesi, mobilite sağlamanın en kolay yollarından biridir.

Ancak bu tadilatın maliyetine her zaman için katlanamayabilecek durumda olan Be.Eng.nin desteklenebilmesi için bir fon oluşturulması öngörülmektedir.

Fonun gelir kaynağı, Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Fonu'ndan ayrılacak bir yüzde ile fona geri ödemeler olacaktır.

9.SPOR, REKREASYON VE EĞLENCE

9.1- (Be.Eng.)LER İÇİN REKREASYON PROGRAMLARININ DESTEKLENMESİ AMACIYLA FON OLUŞTURULMASI

Müzeler, sergi salonları, spor salonları, stadyumlar gibi Be.Eng.lere çeşitli imkanlar sağlayabilecek yerlerin; erişim, kullanım vb konularda "kolaylaştırma programları" düzenlemeleri önerilmektedir.

Ancak herbiri ayrı idarelere bağlı bulunan bu yerleri Be.Eng.lere uygun hale getirmek bir organizasyon ve finansman sorunudur.

Finansman, (8.8) de anılan fon yardımıyla sağlanacak, organizasyon için ise tip projeler hazırlanarak, proje yükünün azaltılmasına çalışılacaktır.

9.2- (Be.Eng.)LERİN MEVCUT SPORTİF FAALİYETLERLE BÜTÜNLEŞTİRİLMESİ

Be.Eng.ler için ayrı sportif organizasyonlar yapmak yerine onları mevcut organizasyonlara(belki ayrı kategoriler altında) dahil etmek ve bunu mümkün olduğunca teşvik edip yaygınlaştırmaktır.

10.EĞİTİM

10.1- (Be.Engk.) KONUSUNDA EĞİTİCİ EĞİTİMİ İÇİN MALZEME GELİŞTİRİLMESİ

Be.Eng.leri çeşitli konularda (gerek yaşam becerileri, gerekse öğrenim) eğitmek için gereken önşart, bu konuda yetişmiş eğiticilere sahip olmaktır.

Her yönüyle özellikler gösteren Be.Engk. konusunda, özel eğitim malzemelerine (basılı malzeme, AV malzeme vb) sahip olmaksızın eğiticilerin eğitilmesi ise güçtür.

Bu araç ile, bu tür eğitim malzemelerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

10.2- EĞİTİM KURUMLARININ (Be.Engk.) KONULARINI MÜFREDATLARINA DAHİL ETMELERİ

Çeşitli yüksek okul ve üniversitelerin fakülte ve bölümlerinin, Be.Engk. konularında çeşitli programlar uygulamaları için teşvik edilmeleri öngörülmektedir.

Böylece Be.Engk. üzerinde özel eğitim veren 1-2 kurum yerine çok sayıda kurumun bir akademik rekabet içinde hizmet vermeleri sağlanabilir.

10.3- (Be.Eng.)LER İÇİN BECERİ KAZANDIRMA KURSLARI DÜZENLENMESİ

İşgücü piyasasında aranılan becerilerden birisine sahip olmayan ya da sahip olmakla birlikte Be.Engk. nedeniyle bu becerisini kullanamayan kişilere;

(a)mevcut becerisini engeline rağmen nasıl kullanabileceği becerisinin kazandırılması

ya da

(b)engeline uygun yeni bir beceri kazandırılması

için uygun programlar düzenlenmesidir.

Programlar; belediyeler, il özel idareleri, gönüllü kuruluşlar, meslek kuruluşları vbg kuruluşlarca düzenlenebilir.

Bu araç, bu gibi kuruluşların bu yolda teşvikine yöneliktir.

11.(Te.Yrd.)I_AR VE CİHAZLAR

11.1-(Be.Eng.)LERİN BAĞIMSIZCA YAŞAYABİLMELERİNE YARDIM İÇİN (Te.Yrd.)LAR TEMİNİ

Be.Eng.lerin, engelliliklerinin etkilerini azaltmak amacıyla tasarlanmış Te.Yrd.ların gerekli olanlarının tümünü, engellilere sağlamaları için ÇSGB'nin yerel idarelerle Gider Bölüşümü Anlaşmaları (Bkz 20) yapmaları öngörülmektedir.

Bu tür anlaşmaların bir tarafı ÇSGB olabileceği gibi herhangi diğer bir kuruluş da olabilir.

Bu araç aynı zamanda, tüm kişi, kurum ve kuruluşları Te.Yrd. temini için GBA yapmaya çağırması da içermektedir.

11.2-TEKNİK YARDIMCILARIN GÜMRÜK VERGİ, RESİM VE HARÇLARI İLE FONLARDAN MUAF TUTULMASI (Bkz 3.3)

11.3-(Te.Yrd.)LAR İÇİN STANDART ÜRETİMİ

Be.Eng.ler için bir yandan Te.Yrd.lar için ithalat yükü azaltılırken bir yandan da bunların yurt içinde üretimleri teşvik ve disipline edilmelidir.

Üretimi disipline etmenin en sağlıklı yolu ise, bu tür üretimi daha önce yapmaya başlamış ülkelerin yayımlamış oldukları standartları aynen ve/ya tadil/adapte ederek kullanmaktır. Bir anlamda standartlar üreticilere yol gösteren kılavuzlar durumundadır.Bu araç ile amaçlanan, ilgili kuruluşlar vasıtasıyla yol gösterici ve emredici (mecburi) standartlar yayımlamaktır.Yol gösterici standartlar konu ile ilgili herhangi bir kuruluş ;emredici standartlar ise bu konularda resmi otorite olan TSE tarafından yayımlanacaktır.

12.TÜKETİM

12.1-(Be.Eng.) TÜKETİCİ GRUPLARINA TEKNİK VE FİNANSAL YARDIM

Be.Eng.lere tek tek yardım etmek yerine, onların kendi aralarında kuracakları çeşitli tüketim organizasyonlarına (tüketici kooperatifleri gibi) yardım etmek daha doğru bir yöntemdir.

Tüketici kooperatifleri yoluyla çeşitli ihtiyaçlarını karşılayabilecek olan Be.Eng.ler, aynı zamanda birer istihdam imkanı da yaratmış olabileceklerdir.

Devletin bu tür organizasyonların kuruluşunu teşvik etmesi amacıyla yol gösterme, başlatma, yer verme, uzman personel ödünç verme vb desteklerin yanısıra bu organizasyonlara sermaye yardımı yapması da öngörülmektedir.

13. KURUMLAŞMA

13.1- (Be.Eng.)LERLE İLGİLİ KURULUŞLARIN GELİŞTİRİLMESİ

Be.Eng.lere kısa, orta ve uzun vadeli hizmetler (acil yardım, rehabilitasyon, normalizasyon) vermek üzere mevcut olan kuruluşların, çağın imkanları ve Be.Eng.lerin ihtiyaçları dikkate alınarak reorganize edilmeleri ile ilave organizasyonlar ve birimler kurulmasıdır.

14. BAKIŞ AÇILARININ DEĞİŞTİRİLMESİ

14.1- KAMUOYUNUN (Be.Eng.)LERE BAKIŞ AÇISININ DEĞİŞTİRİLMESİ

Devletin ilan ve kamu kuruluşlarının ilan ve reklam politikalarını, Be.Eng.lerin varlığı esas alınacak şekilde yeniden düzenlenmesidir.

14.2-KAMU KESİMİNDE (Be.Eng.)LER İÇİN UYGUN TERMİNOLOJİNİN KULLANIMININ TEMİNİ

Devlete ve diğer kamu kesimine ait işveren durumundaki mercilere gerekli bilgilendirme ve uyarıların yapılarak, Be.Engk. ile ilgili terimlerin doğru ve yerinde kullanılarak herhangi bir yanlış anlama ve/ya aşığılamanın olmamasının teminidir.

14.3- TOPLUMUN KİLİT ALANLARINDA (Be.Eng.)LER İÇİN OLUMLU BAKIŞ AÇILARI YARATILMASI

Be.Eng.ler için toplumun *kilit alanı* sayılabilecek istihdam, ulaştırma, konut, şehircilik gibi sahalardaki kuruluşlarda bu vatandaşlara karşı daha duyarlı ve olumlu bakış açıları oluşturulmasıdır.

14.4- BEDENSEL ENGELLİLER YILI DOLAYISIYLA PUL ÇIKARTMAK

Çok sayıda insanda sürekli göz aşınalığı yaratmak ve böylece Be.Engk. hakkında bir dolaylı bilinç yaratmak üzere bir yılı "Ulusal Engellilik Yılı" ilan edip bu münasebetle PTT idaresinin özel pul çıkartmasıdır.

15. KORUNMA

15.1- ENGELLİLİKLERDEN KORUNMAK İÇİN BİR POLİTİKA DOKÜMANI GELİŞTİRMEK

Bir yanda çeşitli nedenlerle oluşmuş engelliliklerin etkilerinin azaltılmasına çalışılırken, bir yanda da (ve daha ağılıkla) bunların

sebeplerinin ortadan kaldırılmasına ilişkin çabalar yeralmalıdır. Muhtelif kaynaklardan doğduğu bilinmekle birlikte, herbir neden için spesifik önlemler geliştirilebilecek kadar ayrıntıda sebeplerinin bilinmediği Be.Engk. üzerinde gerekli (survey) yapıldıktan sonra, sebepleri ortadan kaldırmaya yönelik tedbirleri (*araçlar*) içeren bir politika dokümanı hazırlanmasıdır.

16.ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

16.1- SONUÇLARI (Be.Eng.)LERCE KULLANILABİLECEK A/G ÇALIŞMALARINA DAHA BÜYÜK ÖNCELİK VERMEK

Kamu araştırma kurumlarının (TÜBİTAK, üniversiteler vb) kısmen ya da tamamen kamu finansmanı yoluyla yapmakta oldukları A/G çalışmalarında, Be.Eng.lerin teknik ihtiyaçlarını karşılamaya ya da engellilikten korunmaya yönelik faaliyete daha büyük öncelik verilecek tedbirlerin alınmasıdır.

16.2- BELİRLİ ENGELLİLİK TÜRLERİ İÇİN ARAŞTIRMA BİRİMLERİ TEŞKİLİ

Engellilik türleri ve sebepleri üzerinde yapılacak (survey)in sonuçlarına göre, ülkemizde çok rastlanan engellilik türleri konularında çalışmak üzere yeni araştırma birimleri kurulmasına yönlendirme görülmektedir.

16.3- YETERLİ SAYI VE NİTELİKTE REHABİLİTASYON PERSONELİNE SAHİP OLUNMASI

Be.Eng.lerin rehabilite edilmelerini sağlamada önemli bir araç olan eğitilmiş personel ihtiyacının nitelik ve nicelik açılarından karşılanması için bir program tarifi ve uygulanmasıdır.

17.VERİ TABANI GELİŞTİRME

17.1- (Be.Eng.)LER İÇİN ENFORMASYON MERKEZİ KURULMASI

(Bkz 4.5)

17.2- DİE'NİN, OLUŞTURULACAK VERİ-TABANI İÇİN GE- REKLİ BİLGİLERİ TOPLAMAYA YÖNLENDİRİLMESİ

Belirli bir vade içinde , (17.1)de anılan enformasyon merkezi vasıtasıyla işletileceği öngörülen veri-tabanının ihtiyacı olacak olan bilgilerin toplanabilmesi için, DİEnin çeşitli zaman ve amaçlarla yapmakta olduğu anketlere, Be.Eng.lerin durumlarını ortaya çıkarabilecek soruların da eklenmesi öngörülmektedir.

18.ULUSLARARASI İLİŞKİLER

18.1- REHABILITATION INTERNATIONAL ÖRGÜTÜNE KATILIM

Çeşitli Dünya ülkelerinin Be.Engk. ile ilgili ulusal teşkilatlarının oluşturduğu bu örgüte katılarak, uluslararası bilgi birikiminden yararlanmak ve uluslararası işbirliği faaliyetlerine katılmak amaçlanmaktadır.

18.2- ULUSLARARASI SÖZLEŞMELERE KATILMA

ILO tarafından geliştirilmiş olan ve ülkelerin kendi yasalarına uyarlığı ölçüsünde benimseyip uyguladıkları sözleşmeler içinde Be.Eng.ler için tasarlanmış olanlara katılınması öngörülmektedir.

Bu sözleşmeler içinde özellikle:

"Be.Eng.lerin Mesleki Rehabilitasyonu ve istihdamı Sözleşmesi-No 159) önemlidir.

18.3- ULUSLARARASI KURULUŞLARDAN FİNANSMAN TEMİNİ İÇİN PROJE ÜRETİMİ

Çeşitli uluslararası kuruluşlar Be.Eng.lerle ilgili projelere hibe ve/ya kredi şeklinde finansal destek sağlamaktadır.

Bu araç ile bu tür kuruluşların proje normlarına uygun şekilde hazırlanabilecek projeler yoluyla destek sağlanması öngörülmektedir.

18.4- ULUSLARARASI KURULUŞLARCA İŞLETİLEN VERİ TABANLARINA BAĞLANMAK

Be.Eng.lere gerekebilecek çeşitli bilgileri içeren veri-tabanı işleten ve bunlardan telefon hatları vasıtasıyla ücretli/ücretsiz yararlandırıan kuruluşlarla* anlaşmalar yaparak;

(a) veri-tabanlarına pasif olarak bağlanarak mevcut bilgileri kullanmak,

(*) Be.Eng.ler ve Be.Engk. hakkında muhtelif bilgilere on-line olarak erişmeyi sağlayabilen çeşitli veri tabanları mevcuttur.Bunlardan biri, ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) tarafından işletilmektedir.

(b) veri-tabanlarına ülkemizde Be.Engk.ile ilgili bilgileri vererek aktif katılım sağlanması öngörülmektedir.

19.KAYNAK TAHSİSİ VE İCRAAT

19.1- KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA TALİMAT

Bu politika dokümanındaki tedbirlerin zamanında ve tam olarak hayata geçirilmesini teminen, tedbirlerin yanında gösterilen icracı kuruluş(lar)ın gerekli kaynağın tahsisinde ve işlerin yapımında lüzumlu önceliği vermesini temine yönelik bir araçtır.

19.2- HÜKÜMET DÜZEYİNDE İZLEME

Bu politika dokümanındaki tedbirlerin uygulanışını izlemek, gerekli düzeltici tedbirleri almak vb amaçlarla; ÇSGB, SB, UB, MEB ve başbakanlıkça gerekli görülecek diğer bakanlardan oluşan bir "Be.Engk. Yüksek Koordinasyon Kurulu" oluşturulmasıdır.

20.(Be.Eng.)LER İÇİN MECBURİ AKSİYON PLANI-BEMAP

Devletin, Be.Eng.lere karşı bir kısım vecibeleri yerine getirebilmek için çeşitli mal ve hizmet alışverişi yaptığı yüklenicilerden talebedeceği hususları içeren bir özel şartname (BEMAP) öngörülmektedir.

Devlet kuruluşları ile bir mal ve/ya hizmet temini konusunda anlaşma yapmak isteyen müteahhitlerden bu özel şartnameye uyması istenecektir.

Bu şartname (BEMAP)ye konu olan işler, Be.Eng.leri doğrudan etkileyebilecek olan, bina inşaatı, genel kolaylık tesisleri, hava alanları vbg işlerdir.
